

X. Rakennustarkastuskonttori.

Rakennustarkastajan maistraatille antama kertomus vuodelta 1913 oli seuraavaa sisällystä ¹⁾:

Vuonna 1913 toimitettiin 2,393 kirjoihin rekisteröityä katselmusta, annettiin 713 katselmuskirjaa ja kirjoitusta sekä tarkastettiin 325 rakennelaskelmaa ja 296 rakennuspiirustusta. Valvonnan alaisia rakennuspaikkoja oli 464. Vuoden varrella tuli lisää 145 uutisrakennusta sekä 126 rakennus- ja tulisijanmuutosta, ja vuodelta 1912 oli keskeneräisinä 167 uutisrakennusta sekä 26 rakennus- ja tulisijanmuutosta. Näistä rakennusyrytyksistä valmistui vuoden varrella 256. Niiden uutisrakennusten kuutiosisällys, joiden piirustukset vuoden varrella annettiin konttoriin, oli 845,343 m³. Vuonna 1913 valmistuneiden uutisrakennusten kuutiosisällys oli 1,340,227 m³, ja on mainittuna vuonna tullut lisää 5,820 asuinhuonetta, 1,825 keittiötä ja 6,886 tulisijaa. Tulisijain luku asuinhuoneisiin verraten on vähenemään päin, sen johdosta että keskuslämmityslaitos tulee yhä yleisempään käytäntöön uudenaikaisissa asuinrakennuksissa.

Ohjeet, joita on noudatettava raudoitettujen ja raudoittamattomien betonkitöiden suorituksessa sekä rakenteiden kuormituksen ja luvallisen paineen laskemisessa, ovat jo kauan osottautuneet tarpeelliseksi, ja k. senaatti onkin asettanut komitean laatimaan ehdotusta tuollaisiksi ohjeiksi. Tietäen kuitenkin, kuinka pitkän aikaa tuollainen komiteatyö vaatii ja huomioon ottaen, että rakennustoiminta ei voi jäädä odottamaan sitä ajankohtaa, jolloin ohjeet vihdoin vahvistetaan noudatettaviksi, on rakennustarkastus tämän alan eteväin erikoistuntijain suosiollisella myötävaikutuksella laatinut ja painosta julkaissut „Määräyksiä noudatettaviksi raudoitetuissa ja raudoittamattomissa betonkitöissä“ sekä „Ohjeet noudatettaviksi kuormitusten ja luvallisten rakennusainepaineiden laskemisessa“, jotta rakennuttajat saisivat tiedokseen ne vaatimukset, mitkä rakennustarkastuskonttori toistaiseksi

---

¹⁾ Eräät tässä annetuista numerotiedoista eivät erilaisen laskutavan johdosta pidä yhtä Helsingin kaupungin 1913 vuoden tilastollisessa vuosikirjassa olevain vastaavain yksityiskohtaisten tietojen kanssa.

asettaa rakennusrakenteille ja niiden laskemiselle. Nämä ohjeet on julkaistu sekä suomeksi että ruotsiksi.

Vuosi 1913 on ensimmäinen, minkä Helsingin rakennustarkastus on toiminut uudessa kokoonpanossaan, sekä ensimmäinen, minkä kaupunginvaltuuston toukokuun 14 päivänä 1912 vahvistama taksa niiden maksujen laskemiseksi, joita kannetaan oikeudesta rakennusyrityksiä varten erilleen aidata kaupungin maata, ynnä k. senaatin syyskuun 20 päivänä 1912 vahvistama taksa niiden maksujen laskemiseksi, joita säädetyn toimituskirjain lunastuksen lisäksi rakennusjärjestyksen mukaan kannetaan Helsingin kaupungin rakennustarkastukseen kuuluvista toimituksista, ovat olleet voimassa. Vaikka rakennustoiminta on vuonna 1913 ollut tuntuvasti laimeampaa kuin vuonna 1912 ja siis tarkastuksen alaisten rakennuspaikkain lukumäärä vähempi eli 433 569 sijasta vuonna 1912, on katselmusten lukumäärä tänä vuonna kuitenkin ollut lähes 1,000 suurempi vuonna 1912 toimitettujen katselmusten lukumäärää. Valvontaa on voitu toimittaa järkipäisemmin, ja moniaita virheellisiä rakenteita, useinpa sellaisiakin, jotka olivat vaarallisia rakennuksen olemassaololle, on saatu ilmi ja ajoissa voitu korjata. Konttoriin annettujen rakennelaskelmain tarkastustakin on voitu toimittaa perinpohjaisemmin, ja rautabetonkitöihin on kiinnitetty erikoista huomiota. Mutta täysin turvallisiksi voivat nämä oivalliset, mutta samalla niiden suorituksen vaatiman tarkkuuden johdosta vaaralliset rakenteet tulla vasta sittenkun on täysin määrin toimeenpantu Helsingin kaupungin uuden rakennusjärjestyksen ehdotuksessa edellytetty tehokas yhtäjaksoinen valvonta.

Mitä taas tuloihin ja menoihin tulee, on vuosi 1913 vastoin luuloa antanut suotuisan tuloksen. Koko rakennustarkastuksen menosääntö oli laskettu Smk:ksi 75,056: 61, josta määrästä Helsingin kaupungin rakennustarkastuskonttorin osalle tuli Smk 63,556: 61, maistraatin katselmusmiesten ja maistraatinvahtimestarin osalle 9,000 markkaa sekä terveydenhoitolautakunnan osalle 2,500 markkaa, jota vastoin tulot budjetissa oli laskettu 50,000 markaksi. Helsingin kaupungin rakennuskonttori on myönnetystä määrärahasta käyttänyt Smk 56,265: 75 ja molemmat muut virastot Smk 11,489: 48, toisin sanoin koko määrärahasta on käytetty ainoastaan Smk 67,755: 23. Tuloja oli laskettujen 50,000 markan sijasta Smk 79,727: 24, josta summasta kertyi Smk 45,608: 49 rakennusluvista ja Smk 34,118: 75 erilleen aidatusta kaupungin maasta. Kaupunki on siis, poisluettua rakennustarkastuksen kaikki menot, rakennustoiminnasta vuonna 1913 saanut puhdasta tuloa Smk 11,972: 01, joka summa tietenkin on siirrettävä rakennustarkastuksen 1914 vuoden tulosääntöön. Jos ottaa huomioon vuonna 1913 suuresti vähentyneen rakennustoiminnan

sekä sen seikan, että rakennustarkastuksen uutta vuosirahansääntöä laadittaessa monasti huomautettiin, että tulot ja menot oli laskettu niin, että ne kymmenen vuoden kuluessa tasottuisivat, ei voi muuta kuin pitää tätä ensimmäisen vuoden tulosta edullisempänä kuin oli voitu arvata. Sillä vuosi 1913 oli kaikkea muuta kuin loistava rakennusvuosi. Jotta voisi täysin luotettavasti arvostella, missä määrin käytäntöön otettu verotus korvaa ne menot, mitkä kaupunki edeltäpäin suorittaa rakennustarkastuksesta kokonaisuudessaan, täytyy ensin yhden kymmenvuotiskauden olla kulunut. Voipi tietenkin tulla semmoisia vuosia, jolloin tulot ovat verraten pienet, mutta hyvien vuosien tulot antavat varmasti niin suuren ylijäämän, että tulos kymmenvuotiskauden lopussa on kaupungille edullinen. Rakennustarkastuksen aikaisempi menosääntö oli vuosina 1910 ja 1911 kumpaisenakin 16,240 markkaa sekä vuonna 1912 taas 22,240 markkaa olematta kaupungilla noina vuosina minkäänlaisia tuloja rakennustoiminnasta. Ja näistä menoista huolimatta ei rakennustarkastus ollut läheskään niin tehokas, kuin yleisöllä turvallisuuden kannalta olisi ollut oikeus vaatia.
